

Lap:

Megjelent:

Az ólombetű 48-as harcosai

A nagy márciusi forradalomban ezerszámra voltak névtelen hősök, akik az utolsó pillanatig kitartottak a szabadságharc mellett és fegyverrel, vagy munkával harcoltak a nemzet győzelméért.

A kalocsai temetőben szomorúfüzek árnyékában alussza örök álmát két hős nyomdász: Malatin Antal és Holmeyer Ferenc, akik hősi munkásai voltak az első szabad magyar sajtónak.

A két nyomdász már fiatal korában felkerült Pest-Budára. Telve voltak forradalmi gondolattal. Gyakran jártak be a Pilyvax-kávéházba, ahol az ifjúság vezetői gyülekeztek. 1848-ban a Landerer és Heckenast nyomdában dolgoztak.

Március 15-én a forradalmi lázban égő ifjúság, az élükön Petőfi, Jókai, Vasvári, Degré, Irányi és Vidats, behatoltak a nyomdába.

— A nép akarata, hogy ezeket kinyomtassák, — kiáltott fel Petőfi és átnyújtotta Landerernek a „Talpra magyar” kéziratát.

Landerer azonban ellenkezett:

— Sajnálom, uraim, nincsen rajta a cenzori pecsét, anélkül pedig nem lehet! — utasította vissza a fiatalok követelését. Közben azonban odasúgta Irányinak: „Foglaljanak le egy sajtót!”

— A nép nevében lefoglalom ezt a sajtót! — kiáltott fel Irányi és rátette kezét az egyik nyomdai gépre.

— Az erőszaknak engedek, — válaszolta

Landerer mosolyogva s elhagyta a nyomdát.

A sváb és az olasz nyomdászoknak egyrésze azonban nem akarta kiszedni és kinyomtatni a kéziratokat. Malatin és Holmeyer pillanat alatt az egyik géphez ugrottak.

— Nem ember az, aki most nem dolgozik! — kiáltott fel Malatin és mindketten munkához láttak. A többiek követtek példájukat. Rövid idő múlva ezrével szórták Petőfiék a mai Kossuth Lajos-utcában az egybegyűlt népnek a szabad magyar sajtó első termékeit.

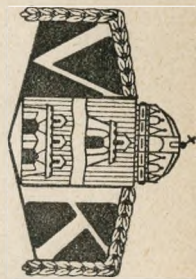
A két bátor nyomdász később bevonult katonának és részt vett Buda visszafoglalásában. A forradalom bukása után azonban elfogták őket és mindkettőjüket a Haynau-féle vérbíróság elé állították. Három-három évet raboskodtak Kufstein várbörtönében, mert mint az ítélet indokolása

mondta: „munkájukkal segítették, hogy a rebellis forradalmi gondolatok eljussanak Pest-Buda lakosságához”.

Március 15-én kegyelettel emlékezzünk a két bátor fiatal nyomdászmunkásra, akik méltó elődjek voltak a munkásosztály mai hőseinek. De Kalocsa népe is kegyelettel emlékszik rájuk és a márciusi forradalom évfordulójának napján ezrével zarándokolnak ki a temetőbe, hogy a munka és a harc hősei előtt néhány szál virággal is lerójják az egész nemzet háláját.

Közp. nyomt. XX. cs.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Az ólombetű 48-as

Cím:

harcosai

Forrás:

Székely 1949 márc 11

Személy

Osztályozás

„1848”

9.439